

Asia: VN/727/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot esitysluonnoksesta

Suomen kesäyliopistot ry pitää hyvänä niitä toimia, jotka edistävät työikäisen väestön osaamisen kehittymistä ja osaavan työvoiman saatavuutta.

Hallitusohjelman uudistavissa linjauksissa yhtenä tavoitteena on korkeakoulujärjestelmän kehittäminen siten, että erilaiset oppijat voisivat opiskella entistä joustavammin organisaatorajoista ja maantieteellisistä rajoituksista riippumatta. Kesäyliopistot haluavat tuoda esiin yhteistyöoppilaitosten keskeisen roolin avoimen korkeakouluopintojen järjestäjänä ja pidämme tärkeänä yhteistyön jatkumista ja vahvistamista. Kesäyliopistot tuottavat alueilleen kaikkien Suomen eri korkeakoulujen avoimia opintoja tehostaen avoimen korkeakouluopetuksen tarjontaa paitsi alueellisesti myös ajallisesti.

Huomiot palvelukeskukselle esitetyistä tehtävistä

Suomen kesäyliopistot ry pitää tärkeänä, että palvelukeskus tuottaa luotettavaa ennakointitietoa alueiden koulutustarpeista, informoi ja muutoinkin pitää tiivistä yhteyttä myös vapaan sivistystyönoppilaitoksiin, joilla on mahdollisuus vastata ketterästi koulutustarpeisiin. 1. Palvelukeskusten tulee myös huolehtia siitä, että ne ohjaustyötä tehdessään tuntevat alueen koko koulutustarjonnan eivätkä keskity ohjaamaan opiskelijoita vain tutkintoja tuottavien oppilaitosten opintoihin. 2. Vapaan sivistystyön oppilaitokset tulee huomioida myös koulutuksia hankittaessa. 3. Vuorovaikutuksen tulee koulutusten tarjoajien ja palvelukeskusten kanssa olla aktiivista ja molemminpuolista.

Valtionavustustoiminnalla palvelukeskus rahoittaisi niin sanottua säänneltyä koulutusta. Avustuksilla rahoitettaisiin pääasiassa koko tutkintoa lyhyempiä kokonaisuuksia, joista mahdollisimman suuri osa olisi toteutettavissa työn ohessa. Kesäyliopistot esittävät, että avustuksilla rahoitettaisiin ainoastaan tutkintoon johtamattomia lyhyempiä muunto-, täydennys- ja erikoistumiskoulutuksia, jotka palvelevat jatkuvan oppimisen edistämisen linjausten mukaisesti.

Olemme omassa koulutustoiminnassamme todenneet, että palvelemme aikuisopiskelijoitamme parhaiten järjestämällä koulutukset sovitettuna työajan käyttöön.

Toinen palvelukeskuksen rahoitusmuoto olisi tutkintoon johtamattomien, lyhytkestoisten ja räätälöityjen koulutusten hankintatoiminta. Pidämme tärkeänä, että myös näiden kaltaisiin täsmäkoulutuksiin panostetaan ja esitämme kokonaisvaltaisten hankintakriteerien kehittämistä, jossa huomioidaan kustannusten lisäksi myös laatu.

Huomiot palvelukeskukselle esitetystä hallintomallista

Suomen kesäyliopistot ry pitää hyvänä esitystä, että palvelukeskus kytketään Opetushallituksen alle erillisyyksikkönä ja että palvelukeskuksen sekä Opetushallituksen tehtävät täydentävät toisiaan mm. osaamis- ja koulutustarpeiden ennakoimisessa.

Palvelukeskuksen hallintomalliksi ehdotetaan mallia, jossa päätöksentekovalta olisi johtajalla, jonka strategisena tukena toimisi johtokuntatyypinen toimielin. Johtokuntatyypisenä toimielimenä toimisi työelämän asiantuntemusta edustavista jäsenistä koostuva jatkuvan oppimisen ja työllisyyden neuvosto.

Esityksessä jää epäselväksi neuvoston tarkempi kokoonpano ja sen valintamenetelmä. Pidämme tärkeänä, että myös koulutuksen järjestäjien edustajia valitaan neuvostoon ja esitämmekin siihen asiantuntijaa vapaasta sivistystyöstä.

Huomiot palvelukeskukselle esitetyistä koulutus- ja osaamispalveluiden rahoitusmuodoista

Suomen kesäyliopistot ry kannattaa lakimuutosta 11 § rahoituksesta, jossa esitetään ettei koulutuksen järjestämiseen myönnetty ”Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksesta annetun lain (/) 8 §:ssä tarkoitettua valtionavustusta.” ole vaikutusta vapaan sivistystyön valtionosuusrahoitukseen.

Luvussa 5 käsitellään kuitenkin muita vaihtoehtoja. Siinä tuodaan vaihtoehtona esille, että palvelukeskus voisi esimerkiksi päättää osasta vapaan sivistystyön laissa ja laissa opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta säädettyjen valtionosuuksien myöntämisestä ja toimeenpanosta sekä ammattikorkeakoululaissa ja yliopistolaissa säädetystä korkeakoulujen rahoituksesta.

Suomen kesäyliopistot ry katsoo, että Palvelukeskukselle ei tule missään tapauksessa siirtää valtionosuuksien myöntämiseen liittyviä tehtäviä.

Muut huomiot esitysluonnoksesta

-

Österman Tuija
Suomen kesäyliopistot ry